

alueen, jossa sijaitsevat Rockefellerin petrooliliiketoimet. Voi miten viheliäisesti näyttävätäkään asunnat ikäisine katuneen. Noissa asunnoissa siis asuvat ne, jotka ensikädessä luovat Rockefellerin miljoonat — ajattelin itsekseni, katsellessani ulos vaunun ikkunasta.

Olessani ainostaan matkustajana kaupungilla koetan tutustua sen kautelemaan. Samat kapitalisen luokkavallan ilmiöt, jotka kannistavat kaikkia muitakin "vapauden maan" suurkaupungin katuja, ovat Los Angelesin kaduilla vielä selvemmin kuin muualla huomattavissa. Siihen suunta osalta näyttää vaikuttavan suotuisa ilmasto. Soket, rannat, orvot ja lesket ovat ahakin lumituiskulta ja pakkasilta suojatut etelä Californiassa — kunhan vaan poliisilta rauhan saavat.

Pienet hientokasvuiset 7 — 8 vuotuiset pojat ja tytöt juoksentelivat avojoihin katuja ristiin rastiin, samanaikaisesti katoissa. Tässä työssä ovat he ainassaan vaarassa joutua katuvauvojen tai automobilien alle. Ei tarvitse kysyä, mistä nämä pienet raukat. Ensi silmäys jo osoittaa, että he ovat epäterveellisten taikapuhain lapsia. Harmaane, viirtönnä kasvoneen ja terävine piirteineen ovat he ihmeellisiä todistuksia niistä vaaroista, jotka ihmissä Los Angelesissa uhkaavat ihmisten elämää ja hyvinvointia. He, lapsiraukat ovat pakotettuja ansaitsemaan jokapäiväisen leipänsä kadulla silloin kun toiset saman kaupungin lapset käyvät yksityiskouluissa jo ovat yksityishoitajien silmällä pidon alaisina.

Seuraavana kiinnitti huomiota soket kyynelkaupustelijat, joita oli paljon enemmän kuin monissa muissa suurkaupungeissa olin huomannut. Jalkansa menettäneet matelivat maassa, pienien rullien päällä. Samoin kädetönä näki kaikkialla. Harmaahapsiset vanhuksot ninkkään näyttivät olevan "maanvaivana."

Äiti kahden pienen lapsensa kanssa istui eräissä kadunristeyksissä ja itki niin katkerasti kuin vaan itti voi itkeä, joka on kaiken turvan ja elämisen mahdollisuuden kadottanut. Tulkin kautta sai katulyseisä selville, että tuo nainen oli juuri iskehtään saapunut Italasta kaupunkiin uudehensä luokse, joka työskenteli petroolikaivannolla. Mutta viikkoa aikaisemmin kuin vaimo ja lapset saapuivat, oli mies jäännyt eräissä kadunristeyksissä automobiliin alle, sillä seurauksella, että kuoli matkalla saurashuoneelle.

Välkistenkin kohosivat kyynelät silmiin katsellessa katuoluita kurjuutta.

Häikäisevää valoa ja synkkiä, mustia varjoja kohtaa Los Angelesin katuoluita.

Häikäisevää valoa! Sillä nykyajan sivistyselämässä on suurkaupunki valta, jonka laajunta ei voi kuvalla. Se luo ikäänkuin uuden ihmisrodun, ihmisii, joiden henkeen ympäristö, väestön kirjava kokoomus, elämä huumaava vahti, suurkaupungin omituinen henki puhua leimansa, ihmisii, jotka tulevat reippaamiksi ja eloisimmiksi, uusille vaikutelmille altimmiksi, ja usein aatteihin (työväen aatteihinkin) taipuvimmiksi. Täällä sisällä kehittyi rikkaampi yksilöllisyys kuin pikkukaupungissa ja maaseuduilla, joissa ihmiset kaikessa toiminnassaan ovat sidotut perinnäistapolhin; ja samalla kasvava vahvempi yhteenkuuluvuuden tunne täällä, kun ihmiset enemmän joutuvat toistensa kanssa kosketuksiin, voivat vaihtaa ajatuksia ja löytää enempi yhteisiä harrastuksia.

Erinäistä Los Angelesin kaupungille oli se, että loisto oli vielä silmiinpistävämpi kuin varjot.

Silmää häikäisivät joulunäytetyt hienon hienoilla osastokauppojen näyttökumolla. Jalokivikoristeet yhtyivät kamaalien, taiteellisesti valmistettujen käsitöiden kanssa, joissa varmaankin oli näppärit naiskädet kauan näperrelleet. Silkkiin ja purppuraan puettut vallassa olevan luokan

naikkoset pysäyttivät upeat ajopelinä noiden osastokauppojen edustalle, joista loistopukuiset palvelijat syväin kumarrellen riensivät heitä vastaan ja käsilään kantamaan, niin etteivät he jalkaansa loukata mahtaisi. Hienot ruokalat, joissa soittivat parhaat soittotaitelijat, olivat vallasjoukkojen käytettävänä.

Kuta kauemmaksi kaupungin keskustasta etenee öljylähteiden vastaiselle puolelle, sitä enemmän katoaa suurkaupungin leima. Yhteensuhteista korkeista rakennuksista siirtyään huomaamatta palatsimaiseen perheasuntokeskukseen, jossa näkyy toinen toistaan neampia, monien miljoonien arvoisia loistopalatseja. Näissä palatseissa näkyy kaikki se taide ja kauneus, minkä työväenluokan nerous ja työkuono on loittanut. Mutta sitä ei ole työväenluokan jäsenillä oikeus edes katseilla ihailia, sillä esivalta ei meikkaa hukkaan kannan, vaan kadun kaikkialtiansa on kapuloillaan valmis karkoittamaan luvattomat kulkijat täiltä "pyhäiltä alueelta."

Joulu Kuolajärvellä oli luuhia ja ytimiä tunkeutuvan pakkasen ja kälpönnäisten luokkavastakohtien joulu, jossa raaka luonto puristi kaikki yhdeksi suureksi jäämöhköleeksi; mutta ihmäkin keskellä esiintyivät luokkavastakohtien idut.

Joulu Los Angelesissa heloittavilla ikkunen keskin rintellillä, tuossa hedelmällisyyden, loiston ja rikkauten heilteessä jyrkkin luokkavastakohtien keskellä. Siellä saattoi nähdä työvoiman riistämän kaksessa "alastomudessaan, jossa äärimmäinen loisto ja äärimäinen kurjuus toisilleen irvisteli.

Nämä ovat ne kannustimet, jotka meillä joulua vastaan ottaessa ajavat yhä siilimittomämpään, sitkeämpään ja itsenrautavaisempaan ankaraan luokkataisteluum. Terve siis taistelu tulinen! Kohoa paljon ylipuolelle suunnitella ja juhlataunnelman.

Antakaa leipää.

Kuinka moni heistä on kalvennut ja kuitunut.

Kuinka moni pienokainen on keskeyttänyt kasvunsa — nälän tähden. Kuinka monella on pienet, vapisevat kädet ristissä — ja huuhilla tuskainen rukous:

"Antakaa — leipää."

Ja paljon on niitä, jotka juuri kun ovat maailman valkeuden nähneet tulevat kuristetuksi tai Volga-virtaan hukutetuksi. Tämän tekevät heidän omat vanhempansa jotka hirvittäväen kärsimysten vaikutuksesta ovat jo mielipuoisuuteen vajonneet.

Kuolema on parempi kuin sellainen elämä.

Kuolema kulkee voittoisana miljoonien pikkulentojen joukossa, jotka oikeastiaan kuuluvat elämälle.

Katsokaamme nyt "pelastettuja", jotka ovat tulleet lastensuojelulaitokselle. Täälläkin kulkee viikatemies, vaikka se esiintyykin toisella tavalla.

Täällä raiuona lavautti ja keripukki... Vaateriekaleet ja lattiatkin vilisee syöpäiläisiä... Suuri altaus lisää kaikenlaisen tartunnan mahdollisuuksia.

Ei ole tilaa heidän majoittamiseen, ei mahdollisuutta heitä pukea. Ei ole vuoteita, joissa he saisivat viisyyttä ruumistaan lepauttaa. Täällä he nyt hyljättyinä odottavat kaikessa rauhassa. Lapsia ei voisi tuottaa, niin kuitumiehiä ne ovat.

Vallitsee haudan hiljaisuus... Ei ääntä, vielä vähemmän naurua olisi kuullut. He ovat kuin eläviä ruumia, joiden huuhille on kysymys jäykistynyt...

"Mistä sinä olet, koetettiin tiedustella. — "missä sinun vanhempasi on?"

Lapsi katsoi pirkään. Sitten vähän liikahti.

"Onko sinulla äiti?"

On minulla äiti... mutta minulla ei ole leipää. Hän liihetti muut leipäpalaa pyytämään. Ja itse hän lii-

ti pois... Isälle hän sen sanoi... Isä tuli sauraksi Hänetkin vietin pois.

"Missä sinun kotisi on?"
"Ei meillä ole kotia. Isä sanoi: parempi on että lähdemme pois... Hän tahtoi kuolla."

Kerran puhkesi eräs hermostunut ääni puhumaan:

"Kaikkien meidän täytyy kuolla. Niin sanoi isäni. Ja nyt me kuolemme..."

Jotakin siirtyi entisistä käsityksistämme. Eräs ajatus selveni. He kylä ymmärtävät tämän hirveän totuuden — ja odottavat... vain kuolemaa.

A—o.

KIRJEITÄ

KUULUMISIA MAAILMAN SUURKAUPUNGIEN NEW YORKISTA.

Oli niin sydämeimme käppyrässä siltä ensimäisestä "Joulu postista," mikä seltä Astoriasta saapui huuhattamamme t. k. 9 p:nä. Jumala varjeli sentään joulunatonan kausuansa omaisuutta, "Toveri" ja "Toveritar" ovat vahingoittumattomina. Kummallistakaan! Tuli mieleeni toveri Savannon tuon siilyminen Mielikannan metsäpalossa, se myöskin paloi kymmenten mailien laajuudelta pihustaaksi maan ja maanot. Mutta täällä joulunatonan miehen "tööttö" jii yksin vahingoittumattomana törröttämällä palonon mantoreen keskellä.

Joulu, kristikansan talvijuhla on jälleen edessämme. On totuttu kanta aikojen köyhyyden tahtoa tuntemaan joulua sellaisena, että silloin saadaan edes levätä lämpimässä suussa ja syödä vähän parempaa kuin muutamia päivää, jotka kuuluvat joulun. Vaan mitenäs onkaat tänä yönä asiaa laita ollut jo monina vuosina meidän luokkame miehen? Tavallisesti tulvi on kylmimmillään ja työt vihkimällä. Joulu onkin talvea ahakin täällä New Yorkissa on asia laita siten. Kotia, joka on niille ainoa lämmitys-alue, ei sanota olevan koko kaupungissa. Sellaiset ostajat, jotka ovat kykenevä ostamaan vaan pussittain korkeintaan yksi neljäsosa tonnia, ei oteta ollenkaan huomioon ja jos niille annetaankin, saavat ne maksaa 18 dollarista alha 25 dollariin asti tonnista, silloin kun rikos maksaa 13 dollaria 25 senttiä samasta määrästä. Joulu näin päivinä, jolloin lehdet huutavat, ettei ole kolia yhtä tonnia koko kaupungissa, on allekirjoittanut nähnyt vedettävään rikkaiden kellareihin koko talvi-set kolit.

Kuka katsoo kansan etua? Sen etu jiiipi laukaikkisesti valvomatta niin kauan kun ei sitä itse ota omiin voimakkaisiin käsiinsä. Herrat syyttävät kölpudasta madareita, rautatien, korjauspujan y. m. työväisten heikkoja aivan loppumattomii, ja kansa sanoo: Joo! Ja on palvellessaankin niissäsiinkin tytyiväinen, kun se on saanut "Smithinsä" ja muut hyvät miehensä jotka niin hyvin ymmärtävät "kansan tarpeet", asetettua ihapatun läheeen. Rockefeller lahjoittaa Park Ave. baptistikirkkoon, 64 kadulla, 42 kelloa ja tullaan niitä soittamaan ei ainostaan sunnuntaisin vaan kaikkina kansallisina juhlapäivinä. Nämä kellot tullaan ostettamaan Mrs. Rockefellerin muistolle, joka on omistanut työnsä monina vuosina tälle kirkolle, mahittaan siinä lehti uutisessa, joka tästä asiasta kertoo. Kirkon arvo on 1,500,000.

Kello setti (Carillon) tulee maksamaan \$25,000 ja menee niiden vahaisuuteen 6 kuukautta. Ne tilataan Caelbet & Johnston Croynen tehtaita Englannista. Tällainen samallainen setti on jo ennen tuota Yhdysvaltoihin ja asetettu opiskopualliseen kirkkoon Plainfieldissä, N. J. Sillä on ainostaan 24 kelloa. Tällaiseen kerutettävään rikkaat pistävät tuhansia, kansa kiittää hiljaisuudessa jumalaa ja tuppaa sormensa syvemälle kaimalokkupaan ja istuu jalkojensa päällä, että säästisivät pe-

lehtumasta siksi kun tuosen kevätpuolella jotain työtä mahdollisesti ilmaantuisi.

Meillä on myöskin Nuorten Työläisten Liitto. Sen toiminta on kuitenkin sangen hidasta ja sanoisinko pelon alasta. Satuin lukemaan uutisen Lontoon Kommunistinuorten mielenosoituksesta, jossa sanotaan: Joukko oli kyllä pieni, mutta siinä oli yhtäkaikki jotakin, joka jälmettyi pikaa hyyny, ja vaikutti, ettei tilaisuus käynyt tetterista." Kuvataan miten kulkneessa oli ryysyisiä, takkuisia olentoja ikäissän, nurkkavleissä päilystävissä, rikkiniisin kengin, ihman kaulusta. He olivat lahjoja ja kuitumiehiä ja heidän kasvonsa olivat kovin kalpent. Ja kun he puhuivat näkkäisistä vatsaista — niin ei hymyilyttynyt, vakuuttaa kirjenvaihtaja ja jatkaa:

Kaikki mitä tavallisesti omistavan luokan tahtoa pidetään pyhäinä, Jumala, uskonto ja oikeus, sekä sen edustajat, oli ihmän ja herjauksen kohteena. Piiska vinkui isku iskulta ja varmaan kirevelkin vältti."

Ukkaitsakko New Yorkin nuoriso täällä tavalla ohmata! Ei, eikä ole vielä pakkokauppa. Sitte vasta kun on mukka viera, eikä ole muuta menetettävänä kuin kahleet — silloin on rohkeutta.

Ensi kerralla kerron osasto-uutisista ja eikä muistakaan. Talvotan ihmimäitä ja riittävästi ruokaa. Me köyhät, oisimme tällaiseenkin tyytyväisiä. — Lena.

HINGHAM, MASS.

Pistän tässä vielä yhden kirjeen joka on kuulunut minulle vakittuudesta vuoden, vaan nyt on valittu uudet virkallijat, niin uusikin saa nyt vuorostaan antaa maailmalle tietää kanteleista. En sillä, ettikkö hylkäänsi ystäväni Toverittaren tykkimään, sitä en tee, se on lehti, jota kaikkien tulisi muistaa kirjoitaksilla, lukemaisella ja tilaamalla. En kehoita suuresti meihin kyllä näihin, sillä he ottavat nokkaansa eikä opiksi ollenkaan.

Meillä oli ensimmäiset ompeluseuran myyjäiset viime kunn 29 päivänä, jotka omistivat yli toiveiden. Yleisluotot olivat \$90.45. Sopii alkaa toista myyjäisiä hommaamaan. Meillä on aikomus, että pidetään alkava kokous tammik. 3 päivänä kello 1 toveritar Karstusen asunnolla. Tulkauppa silloin naiset kaikki kokoukseen. Siellä myös otetaan henkistäkin puolta käyttämään ja jatkamme niin kauan kuin kokoomuttaan. Tällä tavalla koetamme itseämme kehittävä eikä paljalla suun polinalla. Meillä on kyllä lukurengas, jossa voisimme ja voimme kehittää itseämme, vaan me naiset olemme aina jälässä kun sitä tietoa ja taitoa puuttuu.

Jäsenistämme taas muuttaa kaksi toimivaa henkilöä Quincyyn, nimittäin Mikko Saari perheineen. Toivon heille toimintatarmoa sielläkin ja jatkuvaa luostusta. Muistakaa joskus pistäytyä meitä katsomassa Iltamissa. Täällä on ollut täysi talvi ja pakkaa, vaan tällä kertaa satua vettä, meinaa jouluksi kesää.

Anna Rasila.

DAISYTOWN, PA.

Olen saanut uutisten kirjoittajan viiran ja koska virka-alka ei ole muuta kuin yksi kuukausi, niin pitää koettua täyttää tehtävänsä. Meillä toimii nimittäin ompeluseura, joka tään uutisten kirjoittajan valitsi. Tämä ompeluseura ei ole vielä vanha, jotain puoli vuotta. Yhdet iltamat on pidetty marraskuun 18 päivänä, tulla olla viikun päälle sadan dollarin, joka oli koko hyvä, katsoen siihen että kolmait ei vält ole vielä montakaan maksua saaneet jälkeen viisi kuukautta kestäneen lakon. Iltamatilut luovutettiin osastolle, jolle se onkin hyvään tarpeeseen hommautessaan mutta haalla, kun entinen menettelin noskelaisille. Haalikkysuus onkin nykyään polttavin palkkakunnalla. Eikä ihme, sillä eihän sitä voi toimia jos ei ole kokouspaikkaa.